

ת"פ (עכו) 19910-05-24 - מדינת ישראל נ' פלוני

בית משפט השלום בעכו

ת"פ 19910-05-24 מדינת ישראל נ'
פלוני(עציר)

בפני כב' השופטת אביגיל זכריה, סגנית הנשיאה

מדינת ישראל

נגד

פלוני (עציר)

גזר דין

מבוא

הנאשם הורשע, על פי הודאתו, בעבירות המיוחסות לו בכתב אישום המתוקן בתיק זה וכן בעבירות המיוחסות לו על פי כתב האישום בת.פ 48654-12-22 כדלקמן:

§ **תקיפה סתם - בן זוג** (2 עבירות), עבירה לפי סעיף 382(ב)(1)+ 379 לחוק העונשין, תשל"ז- 1977 (להלן - חוק העונשין).

§ **תקיפה סתם - קטין על ידי אחראי** - עבירה לפי סעיף 382(ב)(2)+ 379 לחוק העונשין.

§ **היזק לרכוש במזיד** (2 עבירות) - עבירה לפי סעיף 452 לחוק העונשין.

עובדות כתב האישום בתיק 19910-05-24

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, במועדים הרלוונטיים לכתב האישום היו הנאשם והמתלוננת בני זוג נשואים ולהם ארבעה ילדים בגילאי חודש עד 5 שנים, ביניהם בת, ילידת 2021 (להלן - הקטינה).

בתאריך 1.5.24 בשעה 18.30 או בסמוך לכך, במרפסת הבית, בעוד הנאשם שרוי תחת השפעת סמים, התגלע ויכוח בינו לבין אביו (להלן גם -המתלונן). בתגובה לבקשת המתלוננת כי יירגע וייכנס לבית, דחף הנאשם את המתלוננת אל פנים הבית ולפת את ידיו סביב צווארה כחפץ לחנוק אותה.

אז הורה לקטינה להיכנס לבית. בעת שקמה, בעודו אומר לה "כנסי הביתה", סטר הנאשם פעמיים על לחייה של הקטינה.

מיד לאחר מכן, נכנס הנאשם לבית נטל לידיו כיסא עץ יצא למרפסת והשליך את הכיסא לעבר חלון בית המתלונן. כתוצאה ממעשיו אלו נשברו התריסים של החלון.

עובדות כתב האישום בת.פ. 48654-12-22

על פי עובדות כתב האישום, בתאריך 14.9.22 סמוך לשעה 7.00 החל ויכוח בין הנאשם למתלוננת, בעודה בחודש התשיעי להריונה, ברקע בקשתה של המתלוננת שיקח אותה לבית הוריה בכפר עילוט. הנאשם השתולל בבית, שבר את התנור, וגרם נזק לקירות הגבס במקום.

בנסיבות אלה, נסעו הנאשם והמתלוננת לכיוון בית הורי המתלוננת.

ביציאה מהכפר, עצר הנאשם את הרכב והמתלוננת ירדה ממנו. הנאשם היכה את המתלוננת באגרופים לפניה כשהוא מושך אותה בכוח ומנסה להכניסה לרכב, כשבתם בת השנתיים יושבת מאחור. שוטרים שעברו במקום והבחינו בנעשה, עצרו את הנאשם.

תיאור ההליכים בתיק

בעניינו של הנאשם הוגשה ביום 30.5.24 חוות דעת פסיכיאטרית אשר על פיה נמצא כי הנאשם כשיר לעמוד לדין ובר עונשין במועד ביצוע המעשים.

ביום 9.6.24 הגיעו הצדדים להסדר לפיו כתב האישום תוקן, הנאשם הודה, הורשע, צירף את התיק הנוסף והצדדים טענו לעונש באופן חופשי.

הכרעת דין ניתנה במסגרת תמלול הדיון מיום 14.7.24 בד בבד עם החלטה לצירוף תיק 48654-12-22 והרשעה על פי הודאתו, גם בתיק המצורף.

למען הסדר הטוב היא שבה ונרשמה בפתח הדיון היום.

מטעם המאשימה הוגשו טיעונים לעונש בכתב, בנוסף לטיעונים בעונש בפניי, וכן גיליון הרשעות קודמות בעניינו של הנאשם.

במסגרת הראיות לעונש מטעם הנאשם, העידו אביו של הנאשם (המתלונן) ואשתו של הנאשם (המתלוננת).

טיעוני המאשימה לעונש

המאשימה עותרת למתחם עונש הולם הנע בין 9-18 חודשי מאסר בפועל בשים לב לפגיעה בעוצמה גבוהה בערכים המוגנים, תוך שהנאשם מנצל את כוחו ועוצמתו כלפי אישה וביתו החלשים ממנו פיזית באכזריות משוללת רסן.

עוד עמדה המאשימה על כך שיש לנאשם עבר פלילי בעבירות אלימות.

המאשימה עתרה למאסר בפועל ברף הגבוה של המתחם בשים לב לעברו של הנאשם ויתר הנסיבות הרלבנטיות לכך.

טיעוני הנאשם לעונש

הסנגור טוען למתחם עונש הולם הנע בין מספר חודשי מאסר ועד 8 חודשי מאסר בפועל ועותר להשית על הנאשם עונש ברף התחתון - בינוני של המתחם, בניכוי ימי מעצרו.

ההגנה טוענת שהנאשם הנו אדם צעיר אשר מצבו הנפשי הינו כמפורט בחוות הדעת הפסיכיאטרית וכי מצב זה עמד ברקע ביצוע המעשים.

עוד נטען שהנאשם הודה בהזדמנות ראשונה, קיבל אחריות למעשיו, וחסך זמן שיפוטי יקר ואת העדת המתלוננים. עוד עתרה ההגנה ליתן משקל מתאים לעמדתם הסלחנית של המתלוננים כעולה מהדין שהתקיים.

לעניין עברו הפלילי של הנאשם נטען כי מדובר בעבר ישן משנת 2016 ומאז לא נפתחו לחובתו תיקים נוספים. עוד נטען כי מאז הנאשם התחתן, נולדו לו ילדים והוא מנסה, לטענת ההגנה, לנהל אורח חיים נורמטיבי, בעודו מוכר כנכה על ידי המוסד לביטוח לאומי.

הסנגור הפנה לפסיקת מותב זה בת"פ 20127-03-23 שם בנסיבות דומות לשיטתו הושתו על נאשם 7.5 חודשי מאסר בפועל.

במסגרת זכות המילה האחרונה הביע הנאשם חרטה על מעשיו.

דיון והכרעה

העיקרון המנחה את בית המשפט בבואו לגזור דינו של אדם מאז תיקון 113 לחוק העונשין, הנו עיקרון ההלימה הדורש קיומו של יחס הולם בין חומרת העבירה, נסיבותיה ומידת אשמו של הנאשם אל מול רכיבי הענישה וחומרתם. בית המשפט נדרש לקבוע מתחם עונש הולם לעבירה תוך שקילת הערך החברתי המוגן מביצוע העבירה, מידת הפגיעה בו ומכלול נסיבות העניין.

במקרה זה הערכים המוגנים אשר נפגעו כתוצאה מביצוע העבירה, הינם ערכי מוגנות ושלמות הגוף בתוככי המשפחה, בפרט הערך המוגן של שלמות גופה ונפשה, ביטחונה וכבודה של בת הזוג, אל מול אלימות הננקטת כנגדם על ידי בן זוגן, אותו אדם קרוב עמו הן בחרו לקשור את חייהן מתוך ציפייה לאושר, שלוה ובטחון.

חמורה מכך, היא הפגיעה בקטינה חסרת ישע, רכה בשנים החשופה לחלוטין לאלימות חסרת רסן מצד מי שאמור להגן עליה ולהבטיח שלומה ובטחונה, בלא כל יכולת להגן על עצמה. כל זאת כשהיא חשופה למראות ואירועי אלימות חוזרים כלפי אימה ובביתה, שאמור להיות גם מבצרה.

בנוסף לכך, פגע הנאשם בערכים המוגנים של הקניין והזכות להגנה על הרכוש וגם זאת במסגרת משפחתו הקרובה ובבית המשפחה באופן המטיל טרור של ממש על הסובבים אותו.

כבר נפסק כי:

"בית משפט זה שב ועמד לא אחת על הצורך לנקוט בענישה מחמירה ומרתיעה בגין ביצוע עבירות אלימות במשפחה, ובפרט עבירות אלימות המופנות כלפי בת זוג, שמא תחילתה של אלימות זו סופה בתוצאה טראגית של ממש, כפי שארע לא פעם".

[רע"פ 8144/21 פלוני נגד מדינת ישראל (פורסם בנבו, 7.12.21)]

בדומה נפסק ברע"פ 1884/19 יצחק לולו שמריז נגד מדינת ישראל (פורסם בנבו, 14.3.19), כי:

"עבירות אלימות במשפחה הן תופעה נפסדת המהווה נגע רע בחברה, ועל רשויות החוק והמשפט לעשות כל שביכולתן כדי להביא למיגור תופעה זו. כפי שכבר ציינתי במקרה אחר שבא לפניי בע"פ 5307/17 חלאג' נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (12.7.2018)..."

[ר' גם רע"פ 340/21 אברהים מסרי נגד מדינת ישראל (פורסם בנבו, ניתן ביום 28.1.21); ר' גם רע"פ 6758/07 פלוני נגד מדינת ישראל (פורסם בנבו, 11.10.07)]

על חומרתן של עבירות האלימות במשפחה ועל הסכנה הרבה הנשקפת מהן, עמד כב' השופט ג'ובראן בע"פ 792/10 מדינת ישראל נגד פלוני (פורסם בנבו, 14.2.11);

"עבירות אלו, מתרחשות על דרך הכלל בבית פנימה, באין רואה ובאין שומע, ומוסתרות היטב מהסביבה. פעמים רבות, שרוי התוקף בקונספציה שגויה לפיה אין בכוחו של החוק לפרוץ את מפתן ביתו, בו רשאי הוא, לשיטתו, לנהוג במשפחתו כרצונו, כמו הייתה קניינו. אלמנטים אלו, המשולבים דרך כלל בעבירות האלימות במשפחה, מעצימים את הסכנה הנשקפת מן התוקף כמו גם את חשיבותם של שיקולי ההרתעה האישית והציבורית. והרי, די לנו בבחינת עובדות המקרה דנן, כדי שניווכח בעוצמתם של שיקולים אלו. ילדיו ואשתו של המשיב, חיו משך שנים רבות בצל האלימות והאימה שהטיל עליהם. חייהם, גופם וכבודם, היו נתונים לחסדיו, ואין מושיע. זאת, עד להגעתה של האלימות לשיאה, אשר חשפה את התנהלותו הקשה של המשיב והובילה למאסרו. יוצא אם כן, כי אכן לא די ברטוריקה מרתיעה המוקיעה את עבירות האלימות במשפחה, ויש לגבות את האמירות החשובות שבפסקי הדין בענישה הולמת".

ריבוי עבירות

סעיף 40ג(א) לחוק העונשין קובע כי במקרים בהם הרשיע בית המשפט נאשם בכמה עבירות המהוות אירוע אחד, יקבע מתחם עונש הולם לאירוע כולו ויגזור עונש כולל לכל העבירות בשל אותו אירוע.

סעיף 40ג(ב) קובע, כי במקרה זו הרשיע בית המשפט נאשם בכמה עבירות המהוות כמה אירועים, יקבע מתחם עונש הולם לכל אירוע בנפרד ולאחר מכן רשאי הוא לגזור עונש נפרד לכל אירוע או עונש כולל לכל האירועים תוך קביעת מידת החפיפה בין העונשים או הצטברותם.

בענייננו עותרים הצדדים למתחם עונש כולל בגין אירועי העבירה ומכל מקום לא נטען אחרת. לפיכך מוצאת אני להורות על קביעת מתחם עונש כולל לעבירות על פי המבחנים הפסיקטיים המתאימים לכך ובשים לב לכך, כי המדובר באירועי אלימות במשפחה אשר הופנו בנסיבות קרובות כלפי אותן בנות משפחה.

מתחם העונש ההולם

לחובת הנאשם יש לציין את חומרת העבירות בהן הורשע ועצמת האלימות המופנית כלפי בת זוג, כלפי קטינה חסרת ישע וכלפי רכוש, תוך פגיעה בקרובים לו ביותר, כשהוא תחת השפעת סמים.

עצמת האלימות נלמדת מכך, כי הופנתה כלפי אשתו וביתו בלא שקדם לכך כל ויכוח או מעשה מצדן, כי אם להפך, בעוד הקטינה עושה צו אביה בלא אומר, סטר לה הנאשם פעמיים על לחיה. מדובר בקטינה כבת שלוש אשר מוגנותה נתונה בידי הנאשם והנאשם הפר חובת ההגנה כלפיה ופגע בגופה ובנפשה, בהיותה חשופה בנוסף לאלימות המשתלחת כלפי אמה אשר כל אשר ביקשה מהנאשם הוא כי יירגע ויכנס לביתו.

אירוע האלימות הנוסף כלפי המתלוננת, על פי כתב האישום המצורף, נעשה גם הוא לעיני הקטינה וזאת בשעה שהמתלוננת מצויה בחודש התשיעי להריונה. התנהגותו האכזרית של הנאשם כלפי אישה המצויה במצב כזה ובעת כזאת - מהווה נסיבה לחומרה ומדגימה את חוסר הרסן של הנאשם בהתנהגותו כלפי חלשים ממנו.

הנאשם שב וחזר על המעשים לעיני בני משפחתו ובהזדמנות אחרת אף במרחב הציבורי, תוך שהוא מטיל אימה, מורא ופחד על כל בני המשפחה וזאת על רקע שימוש בסמים.

פרט לפגיעה האישית שנגרמה ממעשיו, נגרם גם נזק לרכוש כמתואר בכתב האישום.

הנזק אשר עלול היה להיגרם בעקבות חניקת אשתו על פי כתב האישום המתוקן וכן הכאתה באופן המתואר בכתב האישום המצורף, בהיותה בחודש התשיעי להריונה, היה עלול לגרום פגיעה בנפש והדברים חמורים ומדברים בעד עצמם.

לא מצאתי ממש בטענות ההגנה לעניין השפעת מצבו הנפשי של הנאשם על נסיבות ביצוע העבירה. על פי חוות הדעת הפסיכיאטרית מיום 30.5.24 הנאשם מבין את טיב מעשיו, לא היה במצב פסיכוטי

בעת ביצוע העבירה ויכול היה להימנע מביצועם, ובפרט מהסלמת המצב עוד ועוד על ידי פגיעה בקטינה וברכוש.

מחמת צנעת הפרט לא אפרט את פרטי חוות הדעת בענייננו של הנאשם ואולם יצוין, כי לנוכח התייחסותו של הנאשם למיוחס לו במסגרת הבדיקה המלמדים על אי לקיחת אחריות, איני מוצאת לשקול לקולא מצבו הנפשי של הנאשם כמיוחס לו.

בית המשפט בבואו לגזור דין במקרים מסוג זה מחויב להעביר מסר חד וברור כנגד כל אדם הנוקט באלימות ובפרט בתוככי המשפחה, בשים לב לפערי הכוח המובנים בין הצדדים במיוחד כאשר מעורבת הקטינה במקרה הן כנפגעת עבירה והן כצופה מן הצד בעבירות המבוצעות כנגד אמה, שאזרה אומץ להתלונן ולנתק את שרשרת האלימות שהגיעה גם לבתה הקטינה במועד ביצוע העבירות.

מדיניות הענישה הנוהגת

מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות אלימות במשפחה נעה על פני מנעד רחב ומשתנה בין מקרה למקרה על פי נסיבותיו.

בת"פ 53058-11-18 מדינת ישראל נגד פלוני (פורסם בנבו, ניתן ביום 14.3.21) הורשע הנאשם בעבירת תקיפת בת זוג על רקע ויכוח בין הנאשם למתלוננת ורצונה להיפרד ממנו.

באותו מקרה השליך הנאשם דלת על גבה של המתלוננת, אחז בשערותיה, היכה אותה בבטנה ובגבה ומשך אותה באמצעות שערותיה אל חדר שינה אחר בדירה ובעודה מוטלת על הרצפה חבט בה בבעיטות ואגרופים ולבסוף סגר עליה את הדלת וזאת לעיני בנם הקטין.

בנסיבות אלו נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 8-18 חודשי מאסר בפועל.

הסנגור טוען להלימה בין מתחם העונש ההולם אשר נקבע על ידי בת"פ 20127-03-23 מדינת ישראל נגד מריסאת (לא פורסם, מיום 26.7.23).

באותו עניין הורשע הנאשם בעבירות תקיפה סתם- בת זוג (2 עבירות), איומים (2 עבירות) ותקיפה סתם קטין בידי אחראי על פי שני אישומים ובגין שני אירועים נפרדים.

באותו עניין נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 6-12 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי ורכיב ענישה בהיבט הכספי. בנסיבותיו של נאשם ללא עבר פלילי הוטלו 7 וחצי חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית.

אכן מוצאת אני, כי ישנם רכיבים קרובים בעצמת האלימות כפי שהופנתה כלפי המתלוננים באותו עניין לבין נסיבות ענייננו כאשר בענייננו, יש לשקול בנוסף את עבירות היזק לרכוש (2 עבירות), המשוות

לאירועי האלימות מימד נוסף של חומרה והטלת אימה מוחשית שהיא בבחינת איום בפגיעה, נסיבות שיש להביא בחשבון בקביעת מתחם העונש ההולם.

בת"פ (עכו) 30075-01-23 מדינת ישראל תביעות עכו נגד עלאא מולא [פורסם בנבו, 29.5.23] הורשע נאשם בעבירות תקיפה סתם בת זוג (שני מקרים), היזק לרכוש במזיד וחבלה במזיד לרכב. נקבע על ידי מתחם עונש הולם הנע בטווח שבין 5 חודשי מאסר בפועל עד 12 חודשי מאסר בפועל; מאסר מותנה משמעותי ומרתיע; וקנס. באותו עניין הוטלו על הנאשם 6 חודשי מאסר.

בענייננו יש לשוות מימד חומרה נוסף לנוכח הפגיעה בקטין על ידי אחראי.

בשים לב לנסיבות ביצוע העבירה ומדיניות הענישה הנוהגת, בגין מכלול העבירות, מוצאת אני כי יש לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין 6-14 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית.

נסיבות אשר אינן קשורות לביצוע העבירה

בגזירת דינו של הנאשם בהתאם למתחם העונש ההולם על בית המשפט להתחשב בנסיבות אשר אינן קשורות לביצוע העבירה כמצוות סעיף 40יא לחוק העונשין.

הנאשם נטל אחריות, הביע חרטה, הודה בהזדמנות הראשונה אחר תיקונו של כתב האישום ובכך חסך זמן שיפוטי יקר ואת העדת המתלוננים.

לנאשם עבר פלילי רלוונטי בתחום האלימות, הגם שלא בתחום המשפחה.

לחובתו עבירה אחת משנת 2016 בגין ביצוע עבירות פציעה שהעברין מזוין וחבלה חמורה, בגין ריצה עונש מאסר בפועל.

בענייננו של הנאשם לא הוצג אפיק שיקומי טיפולי.

עמדת המתלוננים במקומה מונחת אך ספק אם ניתן ללמוד ממנה על הפחתת גורמי הסיכון לחזרה על ביצוע העבירות. ביהמ"ש מחויב למתן מענה למתלוננת אשר לא נרתעה מהגשת תלונה ואשר דואגת לביטחונה ולביטחון ילדיה מפני הנאשם.

בשים לב למכלול נסיבותיו של הנאשם, מוצאת אני כי מיקומו בחלק התחתון - הבינוני של מתחם הענישה שנקבע.

מן הכלל אל הפרט

האינטרס הציבורי ואינטרס המתלוננת בפרט מצדיקים, בנסיבותיו של תיק זה, הטלת מאסר בפועל מוחשי על הנאשם. ענישה מוחשית בענייננו של הנאשם הינה בהלימה לביצוע העבירות על ידו וענישה

צופה פני עתיד תשיג את מטרת ההרתעה כלפי עתיד מביצוע עבירות דומות.

לא מצאתי בנסיבות העניין תוחלת בפסיקת פיצוי למתלוננים ועל כן מצאתי להטיל התחייבות.

סוף דבר

לאחר שבחנתי את מכלול נסיבות המקרה בראי כל השיקולים שפורטו לעיל, לקולא ולחומר, ובשים לב למתחם הענישה שנקבע לעיל, אני מטילה על הנאשם את העונשים הבאים:

(א) מאסר בפועל לתקופה של 7.5 חודשים מיום מעצרו (1.5.24).

(ב) מאסר על תנאי לתקופה של 9 חודשים למשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור עבירת אלימות מסוג פשע וירשע בגינה כדין.

(ג) מאסר על תנאי לתקופה של 4 חודשים למשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור עבירת אלימות מסוג עוון או עבירת היזק לרכוש במזיד וירשע בגינה כדין.

(ד) הנאשם יצהיר על התחייבות כספית על סך 2,000 ₪ להימנע מביצוע עבירה מן העבירות אשר בגינן הורשע בתיק זה וזאת למשך שנתיים מיום שחרורו ממאסרו.

זכות ערעור תוך 45 ימים.

ניתן היום, י"ב תמוז תשפ"ד, 18 יולי 2024, בהעדר הצדדים.